

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednim prilagam ter s „Kažipotom“ ob novem letu vrod po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6 60
pol leta 6 „ 60 „ 3 30
četrt leta 3 „ 60 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici, št. 7, v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 1. do 12. ure. Na naročila brez depozitne naravnosti se ne odzivamo.

Oglašni in posamični se računajo po peti vrstah: tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za omiko, svobodo in napredek!• Dr. K. L. ...

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorice. Dopolni m. se pošilja le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellereitz v Nuški ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Preganjanje slovenščine iz cerkva.

Počasi pa z dobro preračunjeno dolednostjo se vsi preganjanje slovenščine iz naših cerkva. Med preganjanci se nahaja seveda tudi tržaski škof Nagl, tisti škof, kateremu so poslali „slovenski mladeniči“ z Brezje pozdrav in izjavo udanosti, v kateri so pripomnili, da ljubi Slovence ter da je ljubljen od njih!

Kongregacija obredov v Rimu, brez dvoma rada na roke politiki več katoliške Avstrije, ki krati pravice Slovanov v cerkvi, ko izganja po naših južnih deželah slovanščino iz nje, ker niti kongregacija niti politika Avstrije nimata srca za naše ljudstvo, marveč delata le za prospevanje tujece v med nami. Škofje so vezani po reverzih na vlado, potem pa prihajajo na škofovske stolce v zadnjem času le možje, o katerih se že naprej ve, da bodo delali popolnoma po intencijah vlade ter se tudi sami iz sebe strinjajo z načrtom, kako odpraviti v naših deželah vsako slovanško bogoslužje v katoliških cerkvah, ker so tuji med narodom, kateremu pastirujejo. Tako vidimo skupno gonjo proti naši jeziku jezika v cerkvi toli iz Rima, kolikor z Dunaja in iz ordinarijatov.

Laske liste je obvladalo te dni strašno veselje. Zadnji zvezki uradnih naznanil škofjskih ordinarijatov v Trstu in v Poreču pripadajo namreč nekaj vestij, napetost se na vprašanje o liturgičnem jeziku. Tržaski škof navaja v teh zvezkih odlroke, dosle mu od kongregacije obredov v Rimu glede na nekatera od njega stavljena vprašanja o sedanjih navadah v bogoslužju v škofiji, potem pa se vstavi pri dekretu od 2. junija t. l. o odgovoru glede na sporočilo o rabi jezika pri blagoslovih. Škof dostavlja tam, da po sedanjem stanju se opravi blagoslov v latinskem jeziku.

„Piccolo“ je jako vesel te vesti ter pravi, da to je prvi korak škofa Nagla glede latinščine kot liturgičnega jezika, in sicer splošno za celo škofijo, torej tudi za one cerkve, v katerih govorijo Slovani glago-

lico. Laški listi se veselijo, da je stopil škof Nagl v polno akcijo za latinščino, ker ve, da pomeni ta škof korak hud udarec in veliko žaljenje za slovansko ljudstvo. Edino zveličevalna katoliška cerkev izborna služi politiki laskih zidov. Ali kljub temu se dobi slovenski duhovniki, ki hvalijo škofa na vse pritege. Je pač prebrzdsko dejstvo, da so naši politikujoči duhovščini vsa narodna vprašanja deveta briga! —

Škofjski list poreško-puljski pa navaja odlroke, katere je dala kongregacija obredov škofu v laskem Vidnu glede liturgičnega jezika. Škof videmski je poročal v Rim, da se nahaja v njegovi škofiji nekaj duhovnikov, v katerih se poje „Trpljenje“ v slovenskem jeziku ter da se je uvedel tuintam tudi v nekatere druge funkcije slovenski jezik. Kongregacija obredov mu je odgovorila, da ima izključiti iz liturgičnih funkcij slovenski jezik ter ga namestiti z latinskim.

Tako so se spravili torej tudi nad uboge Slovence v Italiji. Doslej so imeli kosček svojega jezika tuintam vsaj v cerkvi, ali sedaj se je sveti mož v Vidnu razgrel ter jim odjedel še to. Kakor od drugodi, tako naj se tudi od strani svete katoliške cerkve potujejo beneški Slovenci!

Iz tega se pač zopet vidi, kako preveča katoliško cerkev protislovanska politika, v kateri pa stojijo tudi slovenski duhovniki, ne sicer vsi, ker so se izjeme, ki jih je pa jako malo, toda pretežna večina, več nego desetdeset od sto. Vsa ta duhovščina s svojimi številnimi listi se klanja kongregaciji obredov do tal ter pada v prah pred škofi. Ni je bilo že grajalne besede od njih za početje Plappovo v poreški škofiji, Nagla so proglasili celo za ljubljence Slovencev, ker napačno svojo nemško šibo ter tepe Slovence, uboge, toli preskušane, tako grdo varane ali postene in mirne Ricmanjce so proglasili pa za bandite in nevarne elemente.

Tako je delovanje „Rimcev“! — Kaj imamo torej pravzaprav Slovenci od rimske katoliške cerkve?!

Ricmanjsko vprašanje.

(Dalje.)

Škof v pastirskem listu, kateri smo priobčili zadnjič, ne omenja nikake odredbe iz Rima, po kateri bi bili prišli Ricmanjci zopet pod jurisdikcijo tržaškega škofa, ne omenja niti z eno besedo, da hoče odpraviti v Ricmanjih krivice ter zlaščati prebivalstvu nezno breme, pa tudi ne omenja nič, da ustanovi v Ricmanjih novo župnijo, čeprav so v Borštu tisti dan na tako slovesen način praznovali ustanovitev nove župnije. Ustanovitev te župnije v Borštu je dovolilo ministerstvo 21. marca 1901., župnijo v Ricmanjih pa že dne 3. septembra 1900.

Čudno je bilo to postopanje. Za Ricmanjce je imel škof le to „skrb“, da jim je določil novega latinskega kaplana Krancica; nič drugega jim ni treba nego sprejeti ga pa se vrniti pod Dolino. Sicer smo že omenili, da je bilo ustanovljenje nove fare v Borštu le gola komedija...

Šlo je pa pri tem le za to, da se uvede v Ricmanjih in drugih 4 kaplanijah prejšnje stanje nasilja in krivice. Škof in namestnik sta hotela le po načinu slavja v Borštu in aparatu dne 29. dec. 1902. rešiti okoli 50 raznih prošelj, rekurzov in protestov v zadevi ustanovitve nove ricmanjske župnije. Te vloge še do danes niso rešene.

V glavnem pa je izdal škof Nagl omenjeni pastirski list radi tega, ker so Ricmanjci ogorčeni začeli prijavljati pri glavarstvu v Kopru svoj prestop v pravoslavje.

Dne 3. febr. 1903. so zasedli orožniki zopet vsa pota, ki vodijo v Ricmanje, 10 orožnikov pa je šlo pred hišo župana Berdona; tam so mu naložili, da naj takoj izroči ključ kaplanije, sicer se bo postopalo s silo. Župan je protestiral proti temu, zlasti se, ker je kaplanjska hiša izključna last občine Ricmanje-Log. Sili se seveda ni mogel upirati, zato je izročil ključ s protestom.

Dne 5. febr. 1903. so orožniki zopet obkolili Ricmanje. Okoli 9. ure pa je prišla iz Boršta cela procesija: Glavar, njegov komisar, kaplan iz Boršta, novi kaplan Krancic in dolinski župnik Zupan, potem kovac-

ključavničar, sluga z glavarstva in orožniki, kakih 20 po številu, z nasajenimi bajonetmi. Šli so pred kaplanijo, katero je glavar odprl. Komisija se je mudila tam kakih 5 minut. Mežnar je na to zaprl farovž, utaknil ključ v žep, in vsa družba je šla nazaj proti Borštu.

Vse tako početje je umljivo toliko bolj, ker je rekel škof Nagl po svojem prihodu v Trst neki odlični osebi, da že pokaže zoba tem Slovincem in Hrvatom!

Kar se tiče prestopanja v pravoslavje, so našli v Kopru hitro izgovore, češ, da tak prestop ne velja, ker niso odtegnili prijave na grško-katoliški obred. Izdajale so se jim take rešitve s pripombo, da se morejo pri- tožiti proti temu v 14 dneh na namestništvo. (Pride še.)

DOPISI.

Iz Sovodnj. — V nedeljo dne 24. m. m. so imeli pri nas veterani tombolo. Ali glejte! Niti ene slovenske velike zastave ni bilo videti od strani veteranov. Le pri enem krčmarju, ki je tam točil pivo, je vi- hrala velika slovenska zastava. Že na predvečer tombole smo opozorili delavce, ki so tam pripravljali za tombolo, da naj denejo na vrh lesenega stebra, ki je stal pri poti, slovensko zastavo, a oni so rekli, da denejo lažno, kakor je bila druga leta, in da ne pusti baron Bianchi, da bi plapolala sloven- ska zastava na vrhu ob cesti. Bianchi je namreč predsednik društva veteranov in kot tak je ukazoval on vse, ne da bi mu od- borniki rekli, da slovenska zastava ima ravno toliko vrednosti, kakor kakšna druga. Tudi pri spomeniku ni bilo videti nobene sloven- ske zastave, ker gospod baron že za to „skrbi“, da dene popred zastave kakor so- vodenjska občina. Pravzaprav nima baron nič „skrbeti“ za spomin, deti par zastav, ti- sto naredi lahko občina.

Še nekaj imamo povedati o rubinjskem baronu. Na levi strani, ko se gre preko mo- sta v Rubije, stoji neka plošča v opomin, da se ne sme voziti po mostu z več kakor 40 kvintali. To stoji v treh jezikih. In si-

Islandski ribič.

Pierre Loti.

Roman. Iz francoščine prevel Fran Šturm.

In zmolil je še očenaš. Teda je Jan zaplakal. — ... Sed libera nos a malo. Amen. Potem se je začelo petje. Pesmi, ki so se jih naučili mornarji v „službi“. Saj mornarica ima vedno dobre pevce. In začeli so:

Mi krepka četa smo, kot znave čili
strahu mornarji ne poznajo.
kljubujejo viharjev sili.

Hura! hura!

Jeden izmed svatov je vodil petje z mogočnim glasom, ki je sežal v dušo; in drugi polni, globoki glasovi so mu odgovarjali v zboru.

Toda mlada poročenca sta čula vse to le nejasno, kakor iz velike daljave. Kadar sta se spogledala, so se jima svetile oči v motnem sijaju, kakor zastrte sve- tilke. Govorila sta tiše in tiše, držé se vedno za roki, in Marjetica je čisto povescila glavo, čuté, kako se je polasča sladka, opojna bojazen pred njenim novim gospodarjem.

Sedaj je ponujal Janov bratranec gostom neke posebne vrste vino. Držal je na rahlo steklenico v ro- kah ter jo hožal, češ, da se ne sme stresti.

Pripovedoval je, kako je prišel do tega vina: ko so nekega dne lovili, so zapazili nenadoma sod, ki je plaval po morju. Da bi ga bili spravili na ladjo, je

bil prevelik; zato so ga odmašili ter napolnili z vi- nom vse posode, kar so jih imeli na krovu. Ali sod še vedno ni bil prazen. Priklicali so torej z znamenji še drugih mornarjev in ribičev; vse polno belin jader se je bilo nabralo krog soda.

In več nego jeden so je vrnil zvečer pijan v Pors-Even.

Zunaj je še vedno divjal veter.

Spodaj so začeli otroci plesati; nekaj jih je šlo res spat, kar je bilo prav majhnih Gaoščkov — toda drugi so uganjali vrage. Mali Fantec“) in Lau- mec“) sta jih vodila; hotela sta iti na vsak način ven, skakat, in vsak hip sta odprla vrata, da se je veter zaganjal v hišo ter ugašal sveče.

Janov bratranec je končal svojo povest o čudo- vitem sodu; on je dobil zase štirideset steklenic. Pro- sil je še vse navzoče, naj ne govore o tem, ker bi utegnil gospod komisar kaj zvedeti, in potem bi se jim ne godilo preveč dobro.

— Da, to bi bila izvrstna kapljica, samo prav bi bilo treba ravnati s steklenicami. Kajti tu notri je go- tovo več vinskega soka nego v vseh kletah paimpol- skih krčmarjev.

Kdo ve, kje je zrastle to vino? Bilo je močno, čisto črno, namešano z morskó vodo, in imelo je zo- pern ukus po soli. Vendar je zelo ugajalo, in več ste- klenic se je izpraznilo.

“) Francek.

“) Viljem.

Glave so se začele polagoma vrteti; glasovi so postajali bolj zmedeni, fantje so začeli objemati dekleta.

Veselo petje se je nadaljevalo; toda duhovi so se začeli vznemirjati, in možje so plašno pogledovali tja v črno, viharno noč.

Tam so razsajali vetrovi silneje nego poprej. Zdelo se je, da je to sedaj jeden sam krik, vzdržen, glušeč, grozeč, kakor da je zatulilo hkrati tisoč srdi- tih zverj, odprtih, lačnih žrel, iztegnjenih vratov.

Slišati je bilo, kakor da v daljavah zamolklo grome topovi: to je bilo morje, ki se je zaganjalo ob ploubazlanske zemljo; — da, to morje se je srdilo v resnici, in Marjetica je čutila, kako se jej stiska srce pri tej preteči godbi, katere ni nihče naročil za večer njune svatbe.

Okrog polnoči, ko je veter malo potihnil, se je Jan tiho dvignil ter pomignil svoji ženi, da bi rad govoril z njo.

Hotel je, da bi šla domov. Zardela je vsa zme- dena, in sram jo je bilo, da je že vstala... Rekla je, da se ne spodobi, da bi že odšla ter pustila goste same.

— Ne, oče nama je dovolil, lahko greva, je od- govoril Jan.

In potegnil jo je za seboj.

Tiho sta zapustila hišo, neopažena.

Zunaj je bilo mraz, nemirna in temna je bila noč. Začela sta teči, držeč se za roki. Tu visoko s skalnate poti nista videla, pač pa slutila iz dalje raz- burkano morje, odkoder je prihajalo to šumenje. Tekla

cer prvo je nemško (seveda, ker je on Nemec) drugo italijansko in — na zadnje šele slovensko. V kraju, ki je čisto le slovenski, razun — barona in njegove družine, stoji slovenski napis se le na zadnjem mestu!

Se nekaj. Na križpotju pred njegovim gradom stojita dve tablici z napisom: na levi strani: „per Gabria“ in na desni „per Sdraussina“: ubog Slovenec, ki ne zna italijanščine, ne bo vedel, kam je obrniti. Tudi na plošči, ko se pride v Rubije, stoji zapisano na prvem mestu: „Dorf Rubbia, Gemeinde Savogna“. Zakaj ne stoji pravilno ime na plošči? Slavno županstvo pa prosimo, da naredi potrebne korake. Tudi na postaji v Rubijah stoji napis: „Rubbia Savogna“.

Ali ni sramotno, da se pusti ime slovenske vasi tako patiti? Čas je, da se da odstraniti.

Slišijo se glasovi, da če zmagajo klerikalci, postavijo za župana rubinjskega barona. Še tega manjka, potem bi začel kar ponemčevati celo vas!

Radovedni smo, ako razobesi pred spomenikom kako slovensko zastavo. Mi mu rečemo, da se že navadi slovenske trobojnice, ki ga posebno bode v oči. To za zdaj. Drugi-krat več.

S c v o d e n j e.

Is Dol. Branice. — Oh, ko bi vstal pred 20 leti umrli iz groba, gotovo bi se ne mogel načuditi prerojeni branški dolini. Misliš hi, da se mu sanja o nebeskem raj; ako bi v gledal prekrasno cesto, ki se vije kakor kaka skozi Branico, s strahom bi se vrnil in rekel: to je gotovo ona lepa, bela, široka cesta, ki pelje v pekel, kakor so mi pravili duhovniki. Poleg tega bi se videl pri cesti na prekrasnem prostoru. Ne od narave odločenem, solo, katera je že takokrat tako živo cvetela v pogovorih domačih zakonitih politikov; dozdevalo se mi je, da se množe njih besede, kakor gobe v deževnem času. Kako veselo je bilo poslušati kedaj tak razgovor teh vsegavednih in „kuntin“ možakov; a kaj pa še le sedaj, ko so njih zimske besede poleg tolike suše tako lepo obrodile!

Vsi spoznajo, da je bilo pohajanje otrokom v Šmarje v solo, ki je od Branice ¼ ure oddaljeno, jako naporno. Kako težavno je to v prvi vrsti za otroke, potem za starše, si že lahko vsakdo misli. Kolikokrat so bili otroci izpostavljeni nepričakovano slabemu vremenu brez vsake obrambe; a koliko jih je tudi zbolelo radi večkratnega popivanja vode, ne da bi se zadostno ohladili!

Delo začasnega solskega poslopja tako dobro napreduje, da bo lahko s 1. septembrom že nastopil reden pouk v novem poslopju, za kar se najtopleje zahvaljujemo vsem onim, ki so le kolikaj pripomogli v pridobitev toliko potrebne šole; zahvaljujemo se tudi g. veleposestniku Ant. Hmelaku, ki je prevzel gradnjo tega poslopja, kakor tudi vsem vasčanom, ki pomagajo pri tem delu.

Is Št. Andreja. — Večkrat se je že objavljalo po časopisih vrle vspehe našega „bralnega in pevskega društva“. Sedaj so sicer omejili njegovo plodonosno delovanje razni opravi na polju kakor tudi dejstvo, da je poklicala vojaška dolžnost marsikaterga člana na vaje. Ta odmor pa ni počitek, pač pa priprava za pridnejše delovanje v bodočnosti.

Ker je uvidelo društvo, kake važnosti je zastava slehernemu društvu, začelo je z nabiranjem prispevkov za zastavo. V soboto zvečer se je pri živahni društveni zabavi nabralo že 25 K 14 vinarjev, katerim je dodal še g. Karol Nanut 10 K. Ako ne poneha neha požrtvovalnost društvnikov, ako se vsi zavedajo svojih dolžnosti kot zavedni Slovenci in kot vrli društveniki, zaplapola lahko še spomlad društvena zastava v slovenskem Št. Andrežu, pod katero se morajo združiti vsi zavedni Štandrežci, ki bodo makari s svojimi prsi zabranjevali vstop laški pesni, katera se je tu pa tam slišala, delovali pa bodo tudi na to, da ne poseže Legina šola na Rojcah med našo deco, ter je ne odtuji slovenskim staršem in slovenskemu narodu.

Na delo torej!

Od beneške meje. — Preteklo je že nekaj časa, od kar ni bilo slišati od tu najmanjših novic. Vsled tega se je nabralo toliko gradiva, da bi se dalo res nekaj časa pisati.

Kakor znano, je g. podjetnik Anton Kriznič iz Kanala ravnokar izvršil svojo nalogo. Zgradil je namreč prvi del poti Golobrd-Britof. Prav lepo bi se dalo pričeti z drugim delom, ko bi bil načrt pravočasno dovršen ter predložen merodajnim krogom. A komoditeta je menda kriva, da je delo kar naenkrat tako rekoč zaspalo. Vsak pameten človek pripozna, da z lepo mastno plačo je lepše se zabavati in kratkočasiti v družbi, kakor delati in se prepekati na solncu. Vsakemu gotovo ne gre tako dobro.

Preteklo je kmalo poldrugo leto, odkar je prišel tu sem inženir. Poslan je bil za-to, da nadaljuje s tresiranjem, ter ob enem nadzoruje delo g. A. Krizniča.

Dolžnik si je najel stanovanje v bližini Mirnika na Italiji.

Tje se je preselila tudi vsa njegova družina, katera je do takrat živela v Trstu. V pričetku se je videlo tega gospoda vsaki dan v Mirniku. A po kratkem času se je seznanil s predstojniki italijanske straže v Albani. Sedaj je pričelo drugo življenje. Pričelo se je napravljati vsestranske izlete.

Žalostno je bilo opazovati pretečeno nedeljo početje avstrijskega državnega inženirja, kako je tlačil krvave žulje ubogega avstrijskega kmeta v lačne italijanske trebuhe.

V nedeljo, dne 7. t. m. se je nudila prilika radovednim ljudem opazovati, kako se v veseli družbi pije in veseli. Otroci so se vže o poludne istega dne pripravljali na to, da bodo poslušali vesele italijanske godce v lepem parku inženirjevega stanovanja. Tudi

marsikatera ženica je šla pogledat to veselo družbo. Z eno besedo rečeno, bilo je videti vsakovrstnih ljudi, kakor na kakem javnem shodu.

Tupatam se je čulo kako mrmranje kakih zavednih Avstrijancev, ki so jezno ponavljali: „Oh kako slepa in gluha je Avstrija, da ima take uradnike, ki nosijo naše žulje Italijanom v usta!“

Vpraskali so se: „Ni li se kdo nad onim gospodom, da bi to razmerje pretrgal?“

Domače in razne novice.

Umrlovljenje. — G. dr. Anton Tusar, predsednik okrožne sodnije v Ljubljani, naš rojak, je bil na lastno prošnjo upokojen. O tej priliki mu je bil podeljen komturški križ Fran Josipovega reda.

Imenovanje. — Minister za trgovino je imenoval dra Karla Simeonsa tajnikom finančne prokure v Trstu.

Javni shod akademčnega for. društva „Adrija“. — Kakor že objavljeno, priredi „Adrija“ v nedeljo t. j. 21. t. m. svoj drugi letošnji javni shod, na kojem se bo govorilo o istih točkah, kakor lansko leto.

Prihitite vsi na ta shod, da i Vi povzdignete svoj glas, da i Vi zahtevate to, cesar odrekajo na pristojnih mestih nam, zvestim in mirnim Slovincem. Enoten glas naj se razlega ta dan čez Katarinijev vrt daleč gor do cesarskega Dunaja, kjer ga slednjič morajo vpoštevati, ako zagromi iz tisoč in tisoč grl. „Sol nam dajte!“ to bodi naša deviza, po tem duševnem kruhu hrepnimo vsi Slovenci, da otmemo svojo deco nasilnih sovražnikov, da uglasimo svojim dijakom lepo, slovensko pot do izobrazbe. Torej, dolžnost nas kliče! Vsi na krov!

Vojaške vesti. — Od sobote do torka smo imeli v Gorici 27. pešpolk iz Ljubljane. Ko je bil napovedan prihod v soboto, je čakalo izredno mnogo občinstva na Travniku. Vozovi in nekaj vojaštva je došlo v Gorico okoli 10. ure dop. naravnost iz Kanala čez Solkan, drugo vojaštvo pa je krenilo ob 3. uri zjutraj iz Kanala proti Marija-Celj; tam do Vrhovelj so se vršile polkovne vaje. Vojaštvo je prišlo potem čez Kojsko in Pevmo v Gorico ob 1½ pop. Radovednost občinstva je bila tako velika zlasti radi tega, ker se nahaja pri tem polku nadvojvoda Josip Ferdinand kot oberstlajtnant. S prihodom vojakov je bilo takoj živahneje po mestu, zlasti pa v nedeljo in v ponedeljek zvečer, ko je šla na Travniku godba vednoslega polka. Zlasti drugi večer se je kar gnetlo občinstva. Prvi večer je bil navzoč na Travniku tudi nadvojvoda; v družbi častnikov je stal pred kavarno „Central.“ Ko je godba nehala svirati, je šla za vrstami častnikov z nadvojvodo v sredi skozi Raštel mimo dež. hiše po ulici Municipio ter po Gledališki ulici — kjer so se čuli „heil“-klici! — pred hotel „Südbahn.“ Drugi večer je šla

godba 27. pešp. po mestu; ko je dospela na Travnik, je bilo iz občinstva zopet čuti nekaj „heil“-klicev, potem pa sta svirali skupno dva komada.

Včeraj zjutraj sta odšla 27. pešp. v Črniče, 47. pa v Rihenberg. Tam imajo biti vaje do 19. t. m. Od tam gredo v Komen ter se vrnejo v Gorico zadnje dni meseca. Takrat prideta v Gorico tudi 87. in 97. pešpolk, 7. topničarski in dva eskadrona dragonskega polka.

Oba regimenta, 27. in 47., se vrnela danes v Gorico, po eni govorici radi pomanjkanja vode na Vipavskem, po drugi pa da bo „strenge Bereitschaft“, če bi se utegnili kaj pripetiti v Trstu jutri na cesarjev imendan! 47. polk se je že vrnil.

„Rokovnjači“ v Dornbergu. — Vdeležba iz vseh slojev je bila ogromna; veliki vrt, kjer se je vršila predstava, je bil napolnjen. Občinstvo je sledilo igri z vidnim zanimanjem. Vlogo Blaža Mozola je igral g. A. Verovšek iz Ljubljane in vzbujal mnogo smeha in zabave. Drugo težko vlogo, rokovnjaškega glavarja Nandeta, je igral g. Jos. Bric, ki ima največjo zaslugo za uprizoritev. V obče je bil dober, deloma izvrsten, mnogokrat pa mu je nedostajalo temperamenta. Poleg Mozola nam je najbolj ugajal oskrbnik Poljak (g. Molek iz Gorice), ki je pazno motril položaje in vsak moment skrbno izpolnil.

Prav dober je bil 1. prizor 3. dejanja, kjer sta poleg Poljaka dr. Burger (g. Jos. Pavlica) in sodnik Gavric (g. Fr. Baša) bila docela na svojem mestu. Ugajal nam je tudi miren in skrben nastop g. Poljakove (g. Al. Mozetic.) Presnetil nas je hlapec France (g. A. Filipic), bil je naraven v svoji vlogi, ki je nevarna, da postane igralec smešen. Zadoštovala je krčmarica Jera (g. Hat. Zorž), kakor tudi Polonca (g. A. Uličkar) in Nona (g. Joz. Pelecon.) Pogumen nastop g. pevke in prijazen glasek sta nam vrlo dopadala. Druge manjše vloge so bile več ali manj srečno razdeljene. Po igri se je razvil živahen ples na veseličnem prostoru. Tudi po drugih gostilnah je bilo veselo življenje.

Dornberg je tako doživel lep dan in ves trud je bil obilo poplačan. Občinstvo se je vračalo zadovoljno proti domu, kajti splošni utis veselice je bil vsestransko prav ugoden.

— I.

Pomiloščenje. — Povodom rojstnega dne cesarjevega je bilo pomiloščenih 5 kaznjencev kaznilnice v Gradiški, dva pa one v Kopru.

Premeščenje pešpolkov? — Tukajsnji laški dnevnik „Il Gazzettino Popolare“ pravi, da je izvedel iz dobrih virov, da se je določilo tako premeščenje pešpolkov: Tuk. 47. pešpolk bi šel v Trst, iz Trsta 97. v Ljubljano, iz Ljubljane 27. v Gorico. Tuk. domobranski bataljon bi šel v Pulj, oni iz Pulja pa v Gorico.

Domobranski bataljon v Gorici odide v soboto na manovre v Celovec.

sta, trupli sklonjeni proti vetru, in dež jima je bil v obraz. Večkrat sta se morala ustaviti ter se obrniti od vetra, da sta zopet ujela sapo.

Prijel jo je krog pasu ter jo skoro nesel, da bi se ne vlekla njena lepa obleka po tleh, da bi ne bledla s svojimi lepimi čevljički po vodi, ki je tekla po poti. Potem pa jo je hipoma dvignil v naročje ter začel še hitreje teči. Ne, da jo tako ljubi, tega si ni nikdar mislil! In že bo stara triindvajset let; on skoro osemindvajset; najmanj dve leti bi bila že lahko poročena in srečna, kakor nocoj!

Slednjič sta prišla domov, v svoje borno, vlažno stanovanje, pod svojo slamnato, mahovito streho; — in prižgala sta svečo, ki jima jo je veter dvakrat ugasil.

Stara babica Moan, ki so jo bili pripeljali domov, še predno se je začelo petje, je ležala že celi dve uri na svoji postelji za leseno pregrado. Približala sta se spoštljivo ter pogledala skozi špranje pri vratih, da bi jej želela lahko noč, če morda še ni spala. Ali videla sta kmalu, da je njena glava mirna, da so zaprte njene oči; spala je ali pa se je samo delala, da spi, da bi ju ne motila.

Tedaj sta začutila, da sta sama, čisto sama.

Tresla sta se oba, ko sta se držala za roki. Sklonil se je nad njo, da bi jo poljubil. Toda Marjetica mu je umaknila ustne, ker ni poznala tega poljuba, in pritisnila mu jih je, kakor na večer njune zaroke, na lice, ki je bilo vse mrzlo in ledeno od vetra.

Da, revna in nizka je bila njuna kočica, in mrz je bilo v njej. O, ko bi bila Marjetica bogata kakor nekaj, potem bi ne bila ta sobica tako gola in prazna!... Ni bila še dovolj navajena teh surovih granitnih zidov, tega vlažnega zraka, ki je vladal tu,

notri. Ali saj je bil Jan tu pri njej; njegova navzočnost je vse izpremenila, in videla je samo še njega...

Zdaj so se našle njune ustnice, in Marjetica jih ni več umaknila. Stala sta pokoncu, tesno objeta, nema, v ekstazi tega kipečega poljuba, ki ni hotel nehati. Njuno nemirno dihanje se je mešalo drugo z drugim, in trepetala sta oba kakor mrzlična. Zdalo se je, da nimata več moči, da bi se razklenila, da ne poznata in ne želita ničesar več izven tega dolgega poljuba.

Slednjič se ga je oprostila; postala je hipno vsa zmedena:

— Ne, Jan... babica bi naju utegnila videti!

Ali on se je samo smehljal ter iskal iznova njenih ustnic. Usesal se je vanje kakor žejni, kateremu si vzal kozarec sveže vode za trenutek od ust.

Sladko, čarobno obotavljanje je sedaj nehalo. Jan, ki bi bil v začetku najrajši pokleknil pred Marjetico, kakor pred svetnico, je čutil, kako mu je začela prekipovati strast. Skrival se je oziral tja na staro posteljo, kjer je spala babica; nič mu ni bilo po volji, da je tako blizu nje in da ga lahko vidi vsak hip. Ne da bi le za trenutek izpustil Marjetične ustnice, je iztegnil roko za seboj ter ugasil svečo, kakor poprej veter.

Potem jo je burno dvignil v naročje. Tesno jo je tiščal k sebi, in ustnic ni mogel odtrgati od njenih. Bil je podoben zverji, ki je zasadila ostre zobe v svoj plen. Temu mogočnemu poželenju se ni bilo več mogoče vstavljati, objelo je je kakor en sam velik, opojen poljub: udala se mu je z vso dušo, z vsem telesom. In ponesel jo je tja na njeno lepo, belo posteljo, njuno poročno posteljo...

Krog njiju pa je še vedno igral oni navidni orkester.

Huhu!... huhu!... Veter se je zaganjal zdaj glasno in besno, zdaj jima je zopet tiho grozil na ušesa, z zlobnim glasom skovikajoče sove.

In tu čisto blizu je bilo ono veliko grobišče mornarjev, razburkano, gladno. Požrli tudi njega prej ali slej; tam sredi črnih, ledenih valov se bo moral bojevati neke noči s smrtjo; — vedela sta to...

Ali kaj! Za sedaj sta bila na suhem, varna pred vso to brezuspešno jezo, in ni jima bilo mari smrti. Veter je bril nad kočo, ona dva pa sta se ljubila, dala sta se drug drugemu, vsa pijana od sladke magije ljubezni...

VIII.

Šest dnij sta bila mož in žena.

V tem času, ko so odhajali Islandci, se je baval ves svet z Islandom. Delavke so polnile sode s soljo ter jih nosile na krove; možje so pripenjali vrvi na ladje, in pri Janovih so pripravljale sestre in mati od jutra do večera srajce in jopiče za prihodnje pole. Vreme je bilo mračno in morje temno in nemirno, ker je čutilo, da se bliža ekvinočij.

Strahoma je gledala Marjetica te neizogibne priprave, in po dnevi je štela naglo bežeče ure ter željno pričakovala večerov, ko bo zopet imela Jana sama zase.

Boli res odhajal tudi v prihodnje? Upala je pač, da ga bo znala pridržati doma, toda sedaj se mu ni upala o tem govoriti... In vendar, Jan jo je zelo ljubil; ta ljubezen je bila vsa drugačna nego do prejšnjih njegovih ljubic; bila je tako globoka, in vedno sveža, da so se mu zdeli isti poljubi in isti objemi vedno nekaj novega. In vsako noč je naraščala slast njune ljubezni, in ko je prišlo jutro, nista bila nikdar nasičena.

(Dalje pride.)

Solkanskega fajmoštra palica ni namenjena le za sprehod, da ga podpira, marveč tudi za to, da koga lopne po hrbtu z njo. V poned. je govorilo v krčmi pri R. več njih tudi o orgljah in o nekem plašču. Nekdo je rekel v šali, da pokliče fajmoštra. Ta je šel baš mimo, pokliče ga, fajmošter stopi v gostilno pa lopne občutno s palico mizarja Fr. Šuligoja po hrbtu. Š. je bil golorok. Skočil je pokoncu ter vprašal fajmoštra, kaj ima z njim. Fajmošter je pobegnil, potem pa pravil redarju, da je njega nekdo napadel. Vsa stvar pride pred sodnijo.

Is Ricmanj pišejo „Edin.“: Kakor drugod, tako smo imeli tudi v Bregu veliko sušo. Trpelo je izlasti mnogo grozdje, sadje in koruza. Drevje je počelo rumeneti ter zgubljati listje; no, zadnji dež bo vsaj deloma koristil grozdju, ali vode se vedno primanjkuje. Dan na dan so po vsej vročini prihajale v Ricmanje ženske iz Trsta in drugih krajev prosit za dež, ker je tukajšnja cerkev po milosti škofa Nagla še vedno zaprta ter so na vseh vratih še vedno angleške žabnice, so molile ženske pred cerkvijo, oziroma moleče hodile okolo cerkve a zraven so — preklinjale, ker je ta slavna romarska cerkev sv. Jožefa zaprta. Da bi bil šlišal škof Nagl, kakšne besede so padale na njegov naslov! Ženske so bile razjarjene do skrajnosti. Že 18 mesecev je minolo, odkar je zaprta cerkev ter ni več nobenega zvonjenja. Kaj bi rekli naši predniki, ki so nabirali krajcer pri krajcarju, da so nakupili zvonove, a so zdaj zaprti!

Od novega leta 1903. se je rodilo že 48 otrok; od teh ni noben se krščen! 5 jih je umrlo brez krsta. Vsi drugi otroci so zdravi, se lepo gojijo, nekateri že hodijo in govorijo, če bodo kedaj krščeni, ne bo treba, da jih ponese batica v cerkev. Pojdejo lahko sami, in tudi botrov ne bodo potrebovali na krstu, odgovarjali bodo lahko tudi sami na vprašanja. Umrlo je v teh minlih 19 mesecih 26 oseb, vse je pokopal naš vaški župan Ivan Berdon, kateri je bil na zadnjih občinskih volitvah zopet izvoljen občinskim odbornikom. V tem času, kar je zaprta cerkev, ni več duhovnika; poročil je župan Ivan Berdon že kakih 12 parov. Tako živimo dalje tudi brez duhovnika. Če že hočejo tako višji gospodje, pa dobro! Mi čakamo mirno, pride že voda tudi na naš mlin!

No, minoli teden sta nam c. kr. namestnik grof Goess in tržaski škof Nagl ponujala po orožnikih zopet župnijo in tudi staroslovensko mašo. — Škofu Naglu in grofu Goessu bode povedano enkrat za vselej, kar smo že večkrat ponavljali: škof Nagl je v Ricmanjih nemogoč! Naj se spominja, kaj se je že vse tukaj godilo po njegovi volji! Naše misli so obrnjene v Zadar; tega se držimo in to dosežemo!

Duhovnik, ki ne drži besede — O župe-upravitelju Degrassiju v Kastelirju v Istri smo v zadnjem času že večkrat pisali. V opatijskem „Narodnem listu“ citamo sedaj o tem popu, ki izživlja v Kastelirju največje pohujšanje s svojo italijansko politiko, da je ob svojem prihodu v Kastelir obljubil izpred altarja in pred sv. zakramentom, da bo pravičen Hrvat in Italijanom, da ne bo držal z nobeno stranko, da ne bo podpiral Italijanov in metal Hrvatov polen pod noge, in tudi ne obratno. Kako je držal to slovesno in na svetem mestu dano besedo, o tem govore dogodki. Župe-upravitelj Degrassi je najhujši italijanski agitator, po noči in po dnevu, v cerkvi in izven nje, povsodi, kjer le more. Nikdar se ni bilo prave propovedi iz njegovih ust. Ali govori na propovednici o Hrvatih, ali o — svojih dohodkih, o grozdju in pšenici, ki mu jo župljani morajo prinašati. Kastelirski dopisnik „Narodnega lista“ vsikla: Prezirajmo ga! Ne dajajmo mu ničesar, ne vina, ne žita! Naj mu dajejo Italijani, ki so mu toliko k srcu prirastli!

Bohinjska železnica. — Železniški predor pri Radovni so otvorili slovesno dne 15. t. m. ob 12. in pol uri popoldne.

Predor skozi Karavanke bo kmalu dovršen. Prevrtali je se okolo 1030 metrov in ker se vsak dan povprečno prevrta 9 metrov, bo predor dolg 7969 metrov, ter se bo za njegovo prevrtanje rabilo tri in pol leta. Ako ne bo posebnih zaprek, se železnica preko Tur in Karavank izroči prometu v jeseni 1905.

V Volčah so pokopali v soboto nekoga vojaka 27. pešpolka, ki se je vstrelil baje iz strahu pred kaznijo.

V Batujah je treščilo v sredo v hlev Ivana Korona. Pogorel je hlev in seno. Škode okoli 6000 K. Živino so rešili. K. je zavarovan.

Novo poštne znamke. — Kakor poročajo v in brzojavni strokovni list, izdado se nove poštne znamke. Poštne znamke od 1 do 6 stot. dobe vrednostne številke v belih krogih na vseh štirih oglih. Pri znamkah od 10 do 30 stot. ostane vrednostna številka črna na belu, polju in sicer v četverkotih. Poštna znamka za 40 stot. bo vijoličasta, da se je bo zamoglo lažje razlikovati od one od 35 stotink.

V Vel. Žabljah je treščilo v hišo Jos. Vrtočca. Hiša je pogorela s premičninami vred. Škoda znatna.

Ranglas za prodajo cepilencev in koreninja ameriških trt in deželne trtnice v St. Roku (Gorica) za l. 1904. — Otvori se zaznamek za prodajo cepilencev in koreninja ameriških trt, pridelanih v deželni trtnici v St. Roku (Gorica) za leto 1904. Tozadevne prošnje se imajo nasloviti na deželni odbor. 1. Naročila se bodo upoštevala po kronološkem redu, dokler blago ne poide. 2. Blago se bo oddajalo v trtnici. Ker se mora blago skladati, se bo moralo odplačati za tisoč ali za en del tisoča cepilencev ali koreninja 60 vin. stalne pristojbine. 3. Morebitni stroški za oddajo na železnisko postajo ali stroški za vklado pripadejo naročevalcu. 4. Plaćevanje blaga in tozadevnih skladnih stroškov, oddaje na postajo in vklade, se bo izvršilo predplačno ali proti povzetju. 5. Blago bode potovalo na riziko in nevarnost naročevalca. 6. Cene: a) cepilenci na „Riparia Portalis“ 15 K za sto; b) cepilenci na „Rupestris Monticola“ ali „du Lot“ 15 K za sto; c) koreninje na „Riparia Portalis“ 1 leto staro 4 K za sto; d) koreninje na „Rupestris Monticola“ ali „du Lot“ 4 K za sto. 7. Različnost cepilencev.

A. Cepilenci na „Riparia Portalis.“ 1. Jedno grozdje: beli Chasselas, Früh von der L. hn. 2. Grozdje za vina belo: Pinot, italijanski rizling (Wälsch-Riesling), renski rizling, rebula, ciyidin, crno: Modra frankinja in frankonija, kabernet sauvignon, refosk.

B. Cepilenci na „Rupestris monticola“ ali „du Lot“. Grozdje za vina belo: Rebula, italijanski rizling (Wälsch-Riesling) verduc. crno: Grozdje za vino: Modra frankinja in frankonija, kabernet sauvignon, refosk. — Deželni odbor.

Iz Soče so potegnili v Gradišcu mesarja Art. Morpurgo, o katerem smo poročali zadnjice, da je izginil pa da se je slutilo, da je šel v smrt. Baje je bil zadnje dni jako molče in se je vedel čudno; najbrže se mu je zmesalo.

„Brat“, ki je prinesel denar. — Pravi, da je šel neki „brat“ v Stračice ter tam poizvedoval, kje stanuje neka Leopoldina Kocijancičeva. Ko je izvedel za njeno stanovanje, je šel k njej v gostilno, Kocijancičeva ima namreč gostilno, in ko se je prepiral, s kom govori, je potegnil iz zepa denarnico s precejšnjo svoto ter jej jo dal. Ona je vprašala, zakaj ta denar, kdo ga je dal, ali „brat“ tega ni povedal, marveč je rekel, da že vedo v nebesih, pa naglo odšel. — Čudno! Navadno ne prinasajo, marveč rajši odnašajo.

S Trnovca. — Za dne 21. t. m. napovedana veselica pevsko-bralnega društva „Orel“ na Trnovem se je radi nastalih ovir preložila na nedoločen čas.

Italijanski delavci napadalec. — Pred kratkim je šlo več toliminskih delavcev, ki delajo v predoru, po cesti na Bohinjski Bistrici mimo gostilne Josipa Mencingerja. Pred to gostilno, ki pa je bila že zaprta, so zadeli na 6 ali 7 Italijanov, ki so imeli v rokah nekaj skritega. Ko so se nekoliko sporekli, so sli naprej. Pa zdajci so začeli Italijani streljati za njimi in en strel je zadel delavca Andrea Murnika z Bohinjske Bistrice v hrbet in ga lahko poškodoval. Tudi delavec Ivan Pirk v Bistrici je našel v svoji obleki kroglo, katero so sprožili Italijani in ki mu je pa k sreči prizadejala le majhne rane. Ena krogla priletela je pa tudi v zaprto vežo in v sobo omenjene gostilne. Orožniki, ki so slišali strel, so takoj prihiteli na lice mesta, kjer so našli le Murnika, hrvaskega delavca Tomaža Jergoviča z Bistrice in še nekaj drugih delavcev; Italijani pa so hitro pobegnili. Doslej jih še niso dobili.

Listneca. — G. dop. na Gr. Oprosti'e, da Vašega dopisa ne priobčimo. Nimamo na-

mena, spravljati na dan obsirne polemike, zlasti ne, ker upamo, da vsa stvar skonča — saj se je čas za to — tako, da res ne bo trpel ugled slovenske občine! Zdravi!

Razgled po svetu.

Ruski prestolonaslednik. — V Petrogradu je veliko veselje radi rojstva prestolonaslednika. Dojka je že izbrana in je doma iz petrograjske okolice. Carica želi v prvem času sama dojiti svojega sina. — Stanje carice in novorojenega velikega kneza je zelo povoljno. Kakor se govori, se imenuje novorojeni prestolonaslednik Aleksij po caru Alekseju Mihajloviču, ki je bil drugi car iz hiše Romanov. Povodom rojstva prestolonaslednika se pričakuje obsirnih pomiloščenj tudi glede političnih zločincev. — Car je izdal manifest, ki priobčuje rojstvo velikega kneza Alekseja, sina carjevega. Car pozivlja vse ruske podanike, naj se vsi združijo z njim v molitev za srečo svojega prvega sina, ki je poklican, da postane dedič moči, ki je po milosti božji podeljena ruskemu carju. Naslov prestolonaslednika, ki je bil podeljen velikemu knezu Mihajlu, preide po ruskih državnih zakonih na novorojenega velikega kneza. 13. t. m. je bila v kazanski stolni cerkvi povodom rojstva prestolonaslednika zahvalna služba božja, katere so se vdeležili člani diplomatske zbornice s svojimi soprogami. Povodom rojstva ruskega prestolonaslednika je naš cesar brzojavno čestital carju Nikolaju, carici in danskemu kralju. Istim povodom je skupna vlada čestitala ruski vladi po svojem poslaniku v Petrogradu.

Štrajk čevljarjev v Vodnjanu je končal, seveda z istim neuspahom za delavce kakor velika večina štrajkov v zadnjem času v naših krajih. Vsi delavci so sli zopet na delo pod starimi pogoji.

Zveza slovenskih odvjetnikov. — Iz Ljubljane poročajo, da je deželna vlada odobrila pravila tega društva ter se sklicuje ustanovni zbor še tekom tega meseca.

Prepoved krošnjarenja. — Izšla je ministrska naredba, vsled katere se prepoveduje krošnjarenje v zdraviliščem okolisu Bled za časa kopaliske sezone.

„Delavsko podporno društvo“ v Trstu vabi na obletnico blagoslovljenja društvene zastave in 25-letnico svojega obstanka z jutranjo in popoldansko slavnostjo, ki bo dne 21. avgusta 1904.

Vojna med Rusi in Japonci.

O pomorski bitki.

Admiral Togo poroča: Ko je dne 10. t. m. ruska eskadra zapustila Port Artur, je odplula proti jugu. Naše združeno brodogojstvo je napadlo rusko eskadro 25 morskih milj južno vzhodno od Port Arturja ter jih je zasledovalo v vzhodni smeri. Vnel se je ljut boj, ki je trajal od 1. ure popoldne do solčnega zahoda. Sovražnik je imel navidezno znatne zgube. Proti koncu bitke je ponehalo streljanje na ruski strani, docim so ladije prišle v nered. Krizarke „Askold“, „Novik“ in „Palada“, oklopnica „Cesarevič“ in nekaj uničevalk torpedov je bežalo proti smeri. Ostale ladije so se najbrž vrstile nazaj v Port Artur. Naše brodogojstvo ni imelo znatne škode. Mrtvih in ranjenih je le 170 mož.

Oklopnica „Cesarevič“ poškodovana.

Kakor poročajo iz Petrograda, so v bitki od dne 10. t. m. mine japonskih ladij poškodovale oklopnico „Cesarevič“, ki je dospela močno poškodovana v Kiaučau. Zgube oklopnice znašajo baje 205 mrtvih, med temi admiral Witthöft, in 60 ranjencev.

Krizarka „Rurik“ pogreznena?

Admiral Kamimura poroča 14. t. m.: Naša eskadra je danes zjutraj po peturnem ljutem boju s tremi ladjami vladivostoške eskadre severno od morske ožine Tsušima pogreznila krizarko „Rurik“. Obe drugi ladiji sta navidezno težko poškodovani zbežali proti severu. Japonske zgube so male.

Rusko poročilo o zadnji pomorski bitki.

Brzojavka admirala Matuseviča na carja od 12 t. m. poroča: Dne 10. t. m. ob 9. uri zjutraj je naša eskadra, obstoječa iz 6 oklopnice, 4 krizark ter 8 torpedovk pričela zapuščati Port Artur. Japonci so se koncentrirali nasproti naši eskadri in sicer je bilo v prvi bojni vrsti 5 oklopnice ter 2 krizarki,

v drugi vrsti so bile 4 krizarke, v tretji vrsti je bilo 5 krizark in 1 oklopnica z približno 30 torpedovkami. Naša eskadra je manevrirala, da bi si odprla pot skozi sovražno eskadro. Med tem so metale sovražne torpedovke plavajoče mine proti poti, po kateri smo hoteli pluti, vsled česar je postalo naše manevriranje zelo težavno. Ob 1. uri popoldne se je eskadri po 40 minut trajajočem boju posrečilo, odpreti si pot ter pluti v smeri proti Santungu. Japonske ladije so nas zasledovale z vsemi silami. Ob 5. uri popoldne je pričel boj z nova. Med bojem je padel poveljnik eskadre, docim je bil poveljnik oklopnjace „Cesarevič“ ranjen ter se je onesvestil. Istočasno se je pokvaril stroj na krmilu, vsled česar se je morala ladija za 50 minut ustaviti. Vsled te nezgode so morale druge ladije manevrirati okolo „Cesareviča“. Poveljništvo eskadre je prevzel knez Uhtomski, poveljništvo „Cesareviča“ pa najstarejši častnik. Ob mraku ni mogel „Cesarevič“ več slediti eskadri. Zgubil je eskadro z vida ter je plul proti jugu, da bi poskusil priti v Vladivostok. Po noči so „Cesareviča“ napadali Japonci z minami in ob svitu je prišel v Santung.

Razno.

Kakor poročajo iz Čifu, je pričel 15. t. m. ob 4. uri zjutraj obči napad na Port Artur. — Od tam poročajo tudi, da se je ruska krizarka „Novik“ 40 milj od Tsing-tava potopila. — Iz Berlina poročajo, da je došel ukaz v Tsinglav, da se morajo tam usidrane ruske ladje razorožiti, ker ni mogoče, da bi se v določenem roku mogle popraviti. — V zadnji pomorski bitki so imeli Japonci baje mrtvih le 12 častnikov in 52 mož, ranjenih pa 121 mož in 12 častnikov.

Dve japonski diviziji odšli pred Port Artur. — Proglas japonskega cesarja.

Kakor se javlja iz Liaojanga, je odšla 3. in 6. divizija japonske južne armade z rezervami v Port Artur, kjer je do sedaj — 80.000 Japoncev z 400 topovi in 5 topiči.

Japonski cesar je izdal povelje, naj vzamejo njegove čete do 23. t. m. Port Artur. Stanje japonskih divizij je valed bolezn, ki razsajajo med četami, padlo od 12.000 na 9000 mož. V Mandžuriji je ostalo sedaj le 170.000 mož. Obleganja Liaojanga je težko pričakovati pred padcem Port Arturja.

Štiridnevno obstreljevanje Port-Arturja.

Po petnajsturnem boju med topništvom so vzeli Japonci pred Port Arturjem ležeci gori Takusan in Liaotusan. V naslednji noči so Japonci ponovili napad, a bili so odbiti. Trdnjavo so štiri dni obstreljevali. Tako poročajo iz Petrograda.

„Resitelj“.

Dne 12. t. m. je prišlo 6 japonskih ladij ponoči v nevtralni pristan v Čifu ter tam napadlo rusko torpedovko „Resiteljnj“. Streljali so na njo, potem jo zavzeli in odpeljali. To dejanje je rop, s tem je kršeno mednarodno pravo. Japonci poročajo, da niso našli torpedovke razorožene, da je japonski častnik pozval kapitana ruske ladje, naj zapusti luko, oziroma naj se uda. Ruski kapitan je odrekel oboje ter izdal povelje, pognati ladjo v zrak, kapitan je baje ob enem napadel Japonce, nahajajoče se na ladji.

Japonsko poročilo pa ne odgovarja istini, ker je bila ladja že prej razorožena. Zato so nastopili Japonci kot roparji. Poveljnik ruske ladje se je zagnal v japonskega častnika, ki je zahteval od njega, naj se uda ali pa spusti v boj, v morje ter ukazal ladjo razstreliti. Ruski poveljnik se je rešil, ranjen na nogi. To roparsko početje Japoncev se v obče obsoja.

Boj med japonsko in vladivostoško eskadro pri Gensanu.

14. t. m. zjutraj je japonska eskadra pod admiralom Kamamuro zadela 20 milj od Gensana ob korejski obali ob vladivostoško eskadro. Ruska ladija „Rurik“ se je potopila. 450 mož posadke so Japonci rešili. „Rossija“ in „Gromoboj“ sta bila znatno poškodovana. Na japonski strani sta bila 2 mrtva, 7 pa ranjenih. Tako poročajo iz Tokia.

Najnovejše vesti.

Dne 14. t. m. so zopet naskočili Japonci Port-Artur. Bili so odbiti z velikanskimi izgubami. General Steselj je sam vodil obrambo. — Admirala Matuseviča, ranjenega na glavi in nogi, so operirali ter je izven nevarnosti. — Iz Čifu poročajo, da se je ruska eskadra vrnila v Port-Artur, ne da bi zadela ob Japonce. — Ruska eskadra je zopet izšla iz Port-Arturja, Japonci so jih zasledovali, eskadra pa se je vrnila zopet v Port-Artur brez vsake bitke. To pač kaže, kako pretirana o japonska poročila o pomorski bitki 10. t. m., ko se je proglašalo rusko mornarico za razpršeno ter nesposobno sploh še za kako akcijo.

Zveza slovenskih posojilnic v Celju

razpisuje s tem

= službo uradnika. =

Zahteva se spretnost v vseh strokah posojilničnega in po možnosti drugega združnega poslovanja sploh ter znanje trgovskega knjigovodstva in korespondence.

Vojaščine prosti prosilci, ki so večji stenografije in bi se usposobili za revizijski posel, imajo prednost.

Plača in pogoji po dogovoru.

Nastop službe takoj oz. do 15./9. 1904 ev. tudi pozneje.

Prošnje s spričevali in dokazili dosedanjega službovanja se sprejemajo do 25./8. 1904.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge: se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %, na menice 6 %. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K = 123.644. — Hranilne vloge 1.416.573 66. — Posojila 1.471.650 42 — Vrednost hiš 162.162 93 (v reanici so vredne več). — Reservni zalog 70.125 85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Fran Obrdank

(prej Jos. Hrovatin)

sodovičar

v Gorici, ulica Torrente h. št. 10.

priporočam svoje sifone in pokalice, katere imam vedno v zalogi po zmerni ceni.

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Dolniške družbe združenih pivovarov Zalec-Laški Trg in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Měšanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja na dobelo od 100 kg naprej.

Cene zmerné. Postrežba poštena in točna.

C. kr. privilegirani

aparati za krojiti obleke

M. Poveraj

v Gorici, na Travniku štev. 5.

Civilna, vojaška in uradniška krojačnica I. vrste.

Velika zaloga vsake vrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarov, gotovih oblek, perila vsake vrste, vso paradno pripravo z orožjem za vojaški in uradniški stan.

„Sokolska“ kompletna obleka popredpisu K 35—. Na obroke K 36—. Obleke za birmance od 7 kron naprej; za dečke od 3—9 let od 2 kron naprej; za gospode od 17 kron naprej; hlače za delavce od 2 K naprej.

Novi aparati, s katerimi lahko vsakdo brez pogreška reže obleko v 40 velikostih.

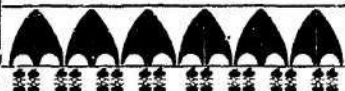
Cena le 10 kron.

Gorica * Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in tuja vina. Izvirno pilzensko „prazdroj“ - pivo.

Karol Draščik

pekovski mojster in sladčičar

v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Sladočarica (sirup)

Tamarindo

pripravljen v kemičnem laboratoriju

LEKARNE CRISTOFOLETTI.

Najboljša higijenična in

okrepčevalna pijača

v poletnem času.

Cena steklenici 80 vin.

Kerševani & Čuk

v Gorici

v ulici Riva Castello štev. 4 (konec Raštelja).

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele

svojo mehanično delavnico, zalogo šivalnih strojev in dvokoles iz tovarne „Puch“ ter drugih sistemov

Sprejemava vsako popravo in rekonstrukcijo bodisi šivalnih strojev, dvokoles pušk in samokresov.

Vsako popravo, šivalni stroj ali dvokolo jamčiva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavlja, da so izdelki najine zaloge najboljše vrste in trpežni, ter izvršuje vsako popravo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Christofle & Co

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst (žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime Christofle.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se pousod!

— Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Stolna ulica št. 9. —